

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

لے کے ناں میں سوہنے رب دا کراں کلام بیان
مہر محبت کرنے والا اچا اَسدا ناں

ملاقات

(ہندکو زبان دا ہک ایکٹ ڈرامہ)

“۱۹۵۸”

گندھارا ہندکو اکیڈمی پشاور

ملاقات

تحریر
سید مظہر گیلانی

جملہ حقوق بحق گندھارا ہندکو اکیڈمی محفوظ ہیں

ملاقات	نام کتاب
ہندکو ڈرامہ	موضوع
سید مظہر گیلانی	مصنف
علی اویس خیال	کیوزنگ
ثاقب حسین	سرورق
2017ء	سال اشاعت
محمد ضیاء الدین،	اہتمام اشاعت
چیف ایگزیکٹو کمیٹی، جی ایچ اے	
F.102/17	جی ایچ اے اشاعت حوالہ
100 روپے	قیمت
گندھارا ہندکو اکیڈمی پشاور	پبلشر
جی ایچ اے لیزر پرنٹنگ پریس پشاور	پرنٹنگ
978-969-687-099-9	ISBN No.
گندھارا ہندکو اکیڈمی، 2 چنار روڈ،	ملنے کا پتہ
آبدہ، یونیورسٹی ٹاؤن پشاور	

گندھارا ہندکو اکیڈمی پشاور

2- چنار روڈ، آبدہ، یونیورسٹی ٹاؤن، پشاور

091-9216223,9216224

www.gandharahindko.com

انتساب

گندھارا ہندکو بورڈ دے سارے ممبراں دے ناں
کہ

جناں دی انتھک کوششاں ناں

ہندکو زبان

ترقی دی منزلاں پئی طے کر دی اے

.....

از طرف

سید سہیل واجد گیلانی

برخوردار:

سید مظہر گیلانی

فہرست

صفحہ	عنوان	نمبر شمار
6	(محمد ضیاء الدین)	۲- ہندکو ریڈیائی ادب دا معتبر ناں۔ سید مظہر گیلانی
7-8	(علی اویس خیال)	۳- ملاقات
9		۴- کردار
10-24		۵- ڈرامہ

.....

ہندکو ریڈیائی ادب دا معتبر ناں۔ سید مظہر گیلانی

سید مظہر گیلانی ہندکو زبان تے ریڈیائی ادب دے حوالے نل ہک معتبر نام اے۔ ریڈیو پروگرام ”قہوہ خانہ“ دے روح رواں اے۔ اُس دور اچ قہوہ خانہ بڑے ذوق دے نال سنزدا جاندا ایاتے سنز نے اچ آئیے کہ لوک خصوصی طور تے اس پروگرام ٹوں سنز نے دا اہتمام کر دے اے۔ کہار دے لوک ٹولیاں بڑا کے ریڈیو دے اردگرد بیٹھ جان دے اے تے بڑے شوق نال ایہہ پروگرام سنز دے اے۔ ایہہ پروگرام ہندکو واناں دی مجلسی زندگی دا ترجمان ایہ۔ جد تو نئی الیکٹرانک میڈیا دا دور نی آیا ایہ ہندکو واناں تے خاص کر پشوری مجلسی زندگی دے حوالے نال آپڑی پچھان رکھ دے اے تے جیہڑے لوک بی 70ء دی دہائی سی پہلے پشور اچ آئین اوہ ہندکو زبان سکھ دے اے تے بڑے فخر تے خوشی نال بولدے اے۔ ریڈیو دا قہوہ خانہ پروگرام پشوری مجلسی زندگی دا عکاس ایہ۔ موجودہ دور اچ الیکٹرانک میڈیا دا سفر ریڈیائی سفر سی ترقی کردا کر دائی دی چینل دے دور اچ داخل ہو چکے۔ ہندکو دی ترقی و سہ ہندکو واناں ہک ایسے مظہر گیلانی دا انتظار پئے کر دین جیہڑا ہندکو دے ٹی وی چینل دا آغاز کرے تے ہندکو دی مجلسی زندگی دے آثار ٹوں کروڑاں لوکاں تکل پہنچائیں دا باعث ہو جاوے تے کیہہ خبرے کہ قہوہ خانے جے پروگراماں ٹوں دیکھیں و سہ لوک آپڑی بیٹھاں تے ڈرانگ روم اچ سر جوڑ کے ہندکو پروگراماں سی مستفید ہو سکے۔

محمد ضیاء الدین

جنرل سیکرٹری، گندھارا ہندکو بورڈ پاکستان، پشور

چیف ایگزیکٹو کمیٹی، گندھارا ہندکو کمیٹی، پشور

ہندکو زبان دا پہلا ریڈیو ڈرامہ ”ملاقات“

منوں جدو گندھارا ہندکو اکیڈمی دے چیف ایگزیکٹو کمیٹی جناب محمد ضیاء الدین صیب نے
اننا لفظاں اچ ایہہ ہدایت دتی اتی کہ:

”اویس! ایہہ کوشش کر کہ ساڈی ہندکو زبان دا اوہ ادب کہ جیہڑا لکھا جا چکا وے برے منظر
عام تے نی آیا تے اوہ ادب جیہڑا ساڈے بزرگاں دی یاداشتاں اچ تا محفوظ اے برے موجود نینگا
اُس نوں دریافت کر کے منظر عام تے لیا نڑے دی کوشش کر“

اسی بعد میں ضیاء صیب دی مندرجہ بالا ہدایات تے عمل کر دے ہوئے اس نوں پک مشن
سمجھ کے زبان دی محبت دا جذبہ لے کے نکل گئیا تے یقین کرو کہ اللہ دی مدد تے فضل و کرم دے نال
ایسے ایسے مسودے منظر عام تے آئیں کہ شاید اوہ ہندکو زبان و ادب نال وابستہ لوکاں دے تصور اچ جی
نہ ہوؤن تے اُسی سلسلے دی پک کڑی زیر نظر کتاب ”ملاقات“ اے۔

ایہہ میرے وے بڑے اعزاز دی گہل اے کہ ہندکو زبان دا اوہ پہلا سکرپٹ جیہڑا کہ
1958ء اچ یعنی اچ سی 60 سال پہلے ریڈیو دے لکھا گئیا ایا، من وعن اُسی حالت اچ منے سید مظہر
گیلانی صیب دے فرزند ارجمند سید فوق گیلانی سی حاصل کیتا تے حاصل کرنے سی بعد بڑی عرق ریزی
نال اُس نوں آپ کمپوز کر کے منظر عام تے لیا نڑے دی کوشش کیتی اور میں سید فوق گیلانی صیب دا مشکور
آں کہ اُناں نے میرے تے اعتماد کیتا تے آپڑے والد صیب دے ہتھ دا لکھا ہو یا ایہہ قیمتی تے نایاب
مسودہ میرے حوالے کیتا۔

میں سمجھناں واں کہ سید مظہر گیلانی (مرحوم) دی شخصیت کسی تعارف دی محتاج نینگی بلکہ

ساڈی قلم قبیلے دی دُنیا اچ صرف اُناں دا نام ہی لپیڑاں کافی اے۔ ایہہ اُناں دا ریڈیو سے ہندکوزبان اچ سب سی پہلا لکھا ہو یا ڈرامہ وے تے ایہہ ڈرامہ اُناں نے اُس دور اچ لکھا آیا جدو ہندکوزبان صرف عوامی بول چال دی ہی زبان سمجھی جاندی ائی۔

اس ڈرامہ نوں پڑھنے وخت تھی دیکھ سو کہ اُناں نے کتنے خوبصورت پیرائے اچ اُس دور دے جیہڑے مسائل تے حالات اے اُناں نوں قلمبند کیتا وے۔ اس دے نال نال تھی ایہہ بی ملاحظہ کر سو کہ اُناں نے کتنے احسن تے بھرپور طریقے دے نال آپڑے انداز اچ خواتین دی نفسیات تے اُناں دی گہل کتھ دے انداز دی عکاسی کیتی اے تے سونے تے سہاگا ایہہ کہ اُس دور دی خواتین دی طراں گہل گہل تے روزمرہ، محاورے تے مہتلاں دا کتنا موزوں طریقے نال استعمال کیتا وے جیہڑا کہ اس گہل دا ثبوت اے کہ ایہہ صلاحیت یقیناً اُناں دی ہی قابلیت تے اہلیت اچ شامل اے۔

اس دے علاوہ اس مختصر جے ڈرامے اچ اہلیان پشوردی تہذیب، ثقافت تے تمدن نوں بی اُناں نے سامنڑے آندا وے۔ اس ڈرامے دے کرداراں اچ رکھی، تاجور، نسیم تے لالہ شامل اے۔ اس مختصر جے ڈرامے اچ جیہڑی سب سی وڈی کمال دی گہل اے اوہ ایہہ وے کہ اس مختصر جے ڈرامے اچ صرف ۲۰۳ محاورات تے مہتلاں جگہ بہ جگہ استعمال کیتیاں گئیاں وُن۔ منوں اُمید اے کہ تھی اِس ڈرامہ نوں پڑھنے وخت آپڑی زبان دے ذائقہ تے اُس دے رنگ دا ضرور مزہ لے سو۔

علی اویس خیال

0333-7677287

کردار

۱- تاجور

۲- رکھی

۳- نسیم

۴- لالہ

.....

ریڈیو پاکستان، پشاور

تاریخ نشر ۶ مئی ۱۹۶۱

وقت نشر:

تحریر: سید مظہر گیلانی
پیشکش: باسط سلیم

ملاقات

(ہندکو زبان میں سب سے پہلا ایک ایکٹ کا ڈرامہ)

رکھی:- (گھر میں داخل ہوتے ہوئے) پہا بی پہا بی۔ السلام علیکم پہا بی بلا وے بغیر زمان آگنیں۔

ہیں ہیں ہیں (قہقہہ) منے کنیا ذرا پہا بی دا کچھو اں کراواں۔

تاجور:- بسم اللہ کراں، بسم اللہ کراں۔ خیر نال آویں، ست وری بسم اللہ کراں آپڑی نیناڑ بھڑی

نوں۔ شکر اے کداج ادھر بی رستہ پہلا یا دی۔ ساڈیاں تا اکھیاں ہی چڈیاں ہو گئیاں۔

رکھی:- (قہقہہ) سچ کہواں تا بڑے دناں سی پنڑیاں (بہنوئی) تیرا کہیند اپیا ایا کہ ذرا پہا بی

تاجور و لو پھر آویں۔

تاجور:- آپ تے تیرا دل نہیں چاہندا ایا۔ میں تا صدقے تے قربان ہونی آں اُس سیت سی کہ تو

میرے غریب دے کہا رآنی ایں..... میرے واسطے تا چین چڑھ گنیا ای عید دا۔ کتھے میرا کہا ر

تے کتھے تو رکھی جی۔

رکھی:- چل بس کر پہا بی..... سُنواں دل ول اے؟ لالا میرا خیر خیریت نال اے؟ بال بچے ول

جوڑاں؟۔

تاجور:- اللہ دا شکر اے قربان جاواں سب خیر خیریت نال اُن، تو آپڑی سُنواں؟۔

رکھی:- (ہنس کر) ساڈے ول بی اللہ دی خیریت سب ٹھیک ٹھاک اُن..... پہا بی..... نسیم کتھے

وے خیر تاجور ہے؟ نظر پئی نی آندی..... اُتے وے کیہہ؟

تاجور:- ایہہ تیرے دُشمنزاں نوں سُنزاواں پہینڈ..... مندا منگدیاں دے مونہواں اچ خاک

پوے..... جسراں نظر لگ جاندى اے کہ کوئی جن پری داسا یہ ہو گنیاں۔

رکھی:-..... (گھبرا کر)..... ہائے..... اللہ سردی خیر کر لیس..... اللہ تھی واپی نہ لاویس..... کیوں

دُشمنزاں غلیماں نوں کیہہ تکلیف اے۔ پہا بی اتنا بی نہیں کرنی ایں کہ سانوں تاخیر کر دے

ویں۔

تاجور:- تیرے دُشمنزاں تے مندا منگدے پہیڑے ہوؤن..... خیری سلاناں ایسی گھیل کیوں کڈنی

ایں مونہہ چو..... میرا آپڑا فکر ای پہیڑا..... ایسا خراب ہو گنیا اے کہ ذرا جی نیم سیم طبیعت

اچ دیکھاں تا..... چہلی تے دوانی ہو جانی آں۔

رکھی:-..... اوہ پہینڈ جی..... اللہ خیر کرسی گڑیاں بالیاں بیمار سست ہوندیاں ہی رہنڈیاں..... ہلا

ایہہ بتا سیم ہے کتھے وے خیر نال؟

تاجور:-..... بلانی آں رکھی جی، تو ذرا بر خا تالانا..... سارا پسینے پسینے ہو گئی ایں..... پہیڑی گرمی نوں

اگ لگے میرا تا برنے اچ دل ہی ویران ہو جان دے۔

رکھی:-..... (تہقہہ مار کر) بر خا پانزاں بی چٹی اے..... برنے تے خلقت پئی اے..... ہا ہا ہا برنے

بغیر بی گزارانی ہوندا نا پہا بی..... تے سچ پچھیں تا منوں اوہ پہیڑا فیشنی بر خا تا اچھا ہی نی لگدا

..... نہیں تا کتنی وری پراء (بھائی) تیرے نے کنیا بی اے کہ (ہنس کر) تو بی ہک اچھا جیا

فیشنی بر خا بنڑ والے مزہ کرسی آ۔

تاجور:-..... ہا..... مہرہ رُک ہووے اُس برنے دا اوہ بی کوئی برنے..... منوں تاجان بُری

بُری لگدی اے..... ہا ہا ہا..... اوہ پہیڑیاں نینکیاں..... دو کالیاں کلوٹیاں..... کال

کڑ چھیاں پہیڑیاں۔

رکھی:-..... (تہقہہ مار کر) ہائے کیہیڑیاں؟

- تاجور:- اوہ تیرے جیٹھ دیاں ہمسائیاں.....
- رکھی:- (قہقہہ) ہلا ہلا..... سمجھ گئی آں..... انہماں نے کیہہ کہیتا اے؟
- تاجور:- انہماں نے پک دن ہا سے مخولے اچ منوں اوہ برخان غلاف دا غلاف پوا کے تے بیجو بنڑا دتے..... ہا ہا ہا..... تو ہس تے میں ہس..... ایسی کھلی پی اے، کہ میں تا سچی گہل اے دوڑ کے تھور تے چلی گئی آں.....
- رکھی:- (ہنس کر)..... کیوں؟..... ایسی خراب شے تائنگی۔
- تاجور:- نہ پہنڑ..... اللہ بچا وے..... میں تاجیدیاں جی خفن نی پاسنی آں..... تو بہ دی جاگ اے..... میں تا مفت بی نہ لو اں..... اگر کوئی دیوے تا۔
- رکھی:- نسیم نوں تا بلانا پہا بی..... برخان منوں پیج دیویں اگر مفت ملی تا۔
- تاجور:- ہائے خنے..... دیکھ میرے فکرول..... گہل پہل گئی آں..... نسیم گلے..... نی نسیم..... ہے ہے فیہ کیہہ ہو یاں..... انی نسیم.....
- نسیم:- (دور سے)..... ج..... ی.....
- تاجور:- انی کیہہ پئی کرنی ایں..... سستی ہوئی ایں کیہہ..... پدیاں نوں کھاویں.....
- نسیم:- (دور سے) اماں کیہہ کہنی ایں..... میریاں دوچار سلانیاں رہیندیاں ہونڑی آنی آں.....
- تاجور:- انی پھپھی آئی یا..... تلے پھپھی..... گہل سُنو نی پئی ایں۔
- رکھی:- نسیم نسیم..... ایہہ تا ڈا ہڈی گہل اے کہ اسی تیرے کہا رآنی ایں تے تو چھپ ہی جاویں..... کہ متا پھپھی وے قہوہ نہ بنڑا اں پو وے..... لئو تاسی تلے.....
- تاجور:- ہئے بلا پو وے قہوہ تے قہوہ بی کوئی شے وے۔
- نسیم:- (دوڑتی ہوئی آتی ہے) چاچی..... سلا مالیکم خیرنال آئیو..... شکر..... اے کہ اچ اسی بی تو انوں یاد آگئے آں۔
- رکھی:- خیر دم دی ہو دی..... جیندی رویں..... پیو جیوی..... ادھر آ تیرا سر مونہہ تا چماں (منہ

سرچومتی ہے) ایڈی کمزور کیوں ہوگئی ہیں۔ نسیم.....۔

تاجور:- دل اچھائی رہیں۔

رکھی:-..... اللہ فضل کر لیں..... پیر صیب مددگار ہوو لیں، اللہ نیندر راج بی دیر نہ کر لیں..... دوچار دن

دی سختی آئی دُور ہوگئی..... کڑی دی ذات اے کھاسی پیسی خیر نال دل جوڑ ہو جاسی۔

تاجور:- اللہ خیر دیوی رکھی جی..... سائیں جیوی..... ساڈے غریباں دل ای پئی تک دی وے.....

اسی دل تک تک جینے پئے آں۔

رکھی:- اللہ کش بی نہ کر لیں..... ایڈے غم نہ کرا کر پہا بی..... اللہ خیر کرسی..... دن بی پہیڑے خراب

اُن..... ایڈی ظلم دی گرمی اے کہ جکر واگ بلی ہوئی اے۔

تاجور:- بلا چپ بی کر نسیم گلے..... پہلے چاچی واسے کھنڈ کھول کے شربت بنڑالے تے فیر تہوہ رکھ

دے۔

رکھی:- ناں ناں..... پہا بی ایڈی تکلیف نہ کر شربت مر بت دی کوئی ضرورت نیگی۔ ہاں تہوہ ذرا پی

ساں..... اوہ بی تھوڑا جیا لونڑ پا کے..... پر سے پہیڑا بہت آندیے..... اُس دن پراء تیرے

نال ڈاکٹر کول گئی آں..... کہینڑیں لگاتوں پر سے بہت آندیے پانڑی یا تہوہ اچ لونڑ کھول

کے ہک دو دفعہ ضرور پیا کر دن اچ۔

تاجور:- ہے دفعہ کر..... لونڑ خصماں پچا، کھنڈ ای گالدے۔

رکھی:- (ہنس کر) نہیں پہا بی منوں تابڑا فیدہ کیتا س..... سچی گہل اے جیہڑی۔

تاجور:- نسیم پتر..... شربت بنڑاں تے فیر چاچی نوں سو پتر تا بتلا..... چاچی بی تادیکھے کہ پتری کیسے

گہنڑیاں والی ہوگئی اے۔

رکھی:- سچی..... نسیم گلے..... لیانا پہلے دیکھا ذرا کوئی نواں نمونہ پائی کہ..... اگ لگے نمونیاں

نوں کوئی نہ کوئی عیڑی روز پے جاندی اے۔

تاجور:- (ہنس کر) ہائے..... خوار ہووے ایہہ نمونہ میری چچی ہلاک ہوگئی اے دشمنز اوں غلیماں اس

نمونے چکھے۔

رکھی:- کیوں؟ کوئی نوٹیکلا جیا نمونہ؟

تاجور:- ہاں پہینڈ نوٹیکلا ہی اے..... اوہ مس نیگی جیہڑی کہراں اچ پھردی رہیندی اے چیتری جی جیہڑی ہونڈی دور پہینڈ تیری نزاکت بیمار ہوئی آئی ناتے آئی آئی..... پہیڑی دے تک چواٹھویں ٹہیندے رہیندین۔

رکھی:- (زوردار قہقہہ) ہلا ہلا، اوہ سونے دے دندان والی چرخ دی چرخ۔

تاجور:- اوہ..... نہ مونہہ تے نہ متھاتے پہیڑا جن پہاڑو تھا..... اوہ پک دن گلیاں اچ پھردی پھردی ساڈے کوٹھے تے چڑھ آئی اے۔

رکھی:- (ہنس کر) اوہ پہیڑی بل بخت اوہ..... کد چڑھ آئی۔

تاجور:- اکھے تمہارے کہارکی ویں بڑیں بووالی ہے..... اُتے چونا گلی بی نہیں تے..... تے پتہ نہیں کیہڑیاں کیہڑیاں بولیاں بول دی آئی اے۔

رکھی:- اُوتری دی نکھتری ہووے..... (قہقہہ) اوہ پہیڑی ہے ای اتجی ساڈے پک دوئے آں دے بویاں تے جاکھلندی اے۔

تاجور:- تا پہینڈ اوہ پئی پُڑدی آئی..... اگ لگڑیں سوینڈوں۔

رکھی:- (ہنس کر) تے نسیم گل نوا چھا لگا ہوسی۔

تاجور:- ایہہ گڑی تاجکر وچہلی تے دیوانی ہوگئی..... ایہہ پئی کہوے اماں ذرا اُس کولولے کہ میں نمونہ اُتاراں۔

رکھی:- وت تا ضرور نواں ہی نمونہ ہوسی..... اوہ فیشی جی رن اے۔

تاجور:- لیانا..... تو پرے..... بر برکتنی کیوں ویں (ہنسی)

نسیم:- (کھل کھلا کر ہنستی ہے) منے کنیا کہ بالکل مک گئی تا بتلاساں تو انوں اماں دے دل اچ گہل بی نہیں رہیندیے۔

- رکھی:- انی لیانی.....وڈیائی خوری.....منوں بی بڑے بڑے سوہنڑیں نمونے آندین.....میں نقل
نہیں لائیاں تیری۔
- نسیم:- لو چاچی دیکھو۔
- رکھی:- ذراتک.....کنیا.....سو بیڑ کول ای ایاس تے کمر چکھے چھپا کے کھلوتی ہوئی ایسا۔ (ہنسی) پٹی
اج کل دے نڈیاں گڑیاں کولوکن نی پکڑنے چائی دین۔
- تاجور:- نارکھی جی.....میری تہی اجا ہور گڑیاں ہار چلاک نیگی۔
- رکھی:- نانا کتھے..... بڑی غریب سدھی سادی پہولی پہالی اے۔ (تہقہہ)
- نسیم:- (تہقہہ) کیوں چاچی گل منے کوئی چلا کی دی گہل کیتی اے کہ.....
- تاجور:- انی چھوڑنی تو انہاں گہلاں نوں.....جا.....جا کے شربت بٹراں چاچی واسطے..... ایڈی
گرمی اے پہیڑی کہ کھیجہ ڈُل ڈُل پیندے جیکرو پر سے تا چھوڑ دا ہی نینگا۔
- رکھی:- تک پہابی.....نمونہ تا سوہنڑاں اتارس۔
- تاجور:- (ہنس کر) ہاں..... لالہ بی پیا کہیندا ایسا کہ ایہہ بالکل نواں نمونہ وے۔ اُنے شیت کہ میم
دے گلے اج دیکھے۔
- رکھی:- سچی مچی لالہ کتھے وے؟ اوہ تا ہونڑ تک ہی کہرونی نکلا۔
- تاجور:- (آہ کھینچ کر) ہائے..... کیہہ سُنڑاواں پہینڑ جی..... لالے تیرے داتا دشمنڑاں غلیماں مندا
حال اے اج کل۔ چپ بی کرو۔
- رکھی:- ہائے..... اللہ کچھ بی نہ کرے نیں..... یا اللہ تھی واہی نہ لگے نیں..... آپڑی پچی دے سرتے
قیم روے..... تے آپڑے ہتھ بیڑا بنے لاوے کیوں دشمنڑاں نوں کوئی تکلیف اے کہ؟
- تاجور:- (رونے کا انداز بنا کر) ناں پہینڑ تکلیف اے باراں تیراں دن ہوئیں کہ کس چڑی نی چھوڑ
دی۔ ساری رات کھنگ کھنگ کے تھک جان دین۔ نہ کچھ کھانڑاں نہ پیہنڑاں۔ کتنے ہی دن
ہوئیں پھلی اڑ کے مونہہ اج نی گئی نیں۔ بس قہوہ تے پانڑی اے۔

رکھی:- ہائے تے قہوے پانٹریں نال کدو تک گزارا ہوسی پہا بی۔ کسے ڈاکٹر حکیم نون ہی بلا لیدر یونا۔
 تاجور:- بلا یا اے پہینڈ..... اُس دن بلدی دو پہراج گئی آں..... ٹہپ کہندی ائی کہ اج ہی ہوساں
 تے فیر کدی نہ ہوساں..... تے میں بی ٹیٹھ ہو کے ٹری گئی آں..... اللہ خیر دیوے ڈاکٹرنوں
 منے گہل ای کیتی اے تے غریب اٹھ کے میرے نال ٹر آئے۔

رکھی:- تاوت کوئی آرام آئے۔

تاجور:- ہو نوتا اللہ دے خیریت ہوواں..... کش مہربانی کتیس..... اج سویلے منے کنیا نے کہ ذرا ٹہل
 دے ٹہل دے آپ بی چلے جاو وڈاکٹر دی دکان تک..... ٹنگاں بی سدھیاں ہو جاسن نے
 تے دوائی بی لے آسو۔

نسیم:- لو چاچی گل شربت بیو۔

(گلاس رکھنے کی آواز)

رکھی:- ایڈی تکلیف کیتی آپہا بی..... بلا پوے میرے تے..... میں تو انوں تکلیف دینٹریں آگئی
 آں۔

تاجور:- تیرے دشمنز اوں غلیماں تے بلا پوے ایہہ بی کوئی گہل اے..... جیندیاں جی کول کوئی آوے
 تے پہینڈ پانٹریں شربت بی نہ ہووے۔

رکھی:- میرے لالے تے اللہ آپڑا نوکل فضل کرے منوں بل بخت نون پتہ ہوندا تا میں پیلو ہی آ
 جاندی۔

(مردانہ کھانسی کی آواز..... ایں ہیں..... ایں ہیں..... ایں ہیں.....)

تاجور:- اولالہ بی آگنیا ای..... رکھی..... کچھڑیں آئی نے۔

رکھی:- صدنے ہوواں لالے دے..... آواز ہی اس طراں دی نے میں کنیا اللہ نہ کرے بڑا کوئی
 بیمار ہووے۔

لالہ:- (اوپر پہنچ کر..... پھولا ہوا سانس) ایہہ لے بوتل دوائی دی۔

- تاجور:- آپڑی پہینڈ آئی ہوئی نہیں..... رکھی جان قربان ہوواں میں۔
- رکھی:- لالے سلما لکیم..... تو اڈا خدا حافظ ہووے..... اللہ تہی واپی نہ لاوے نہیں..... سیاہ سراں دے سرتے سلامت روو۔
- لالہ:- آ! رکھی خیر نال آئی ایں..... شکراے کہ اج اسی بی یاد آگئے آں تنوں..... اوں۔ اوں۔
- اوں۔
- رکھی:- یاد کیوں نینگے یو لالے ساڈے تاہر ویلے دل اچ و سد یو۔
- لالہ:- اوں۔ اوں۔ اوں۔ جبندی رویں..... پہینڈ جی..... سانوں پچھیں نا پچھیں..... کوئی گہل نہیں..... ٹھنڈی وا آندی رووے۔
- رکھی:- ہائے کیوں نہ پچھی آں..... اللہ اوہ وخت ہی نہ لیاوے کہ اسی لوک بیماری داسنڈ کے پچھڑیں آئی ایں۔
- لالہ:- اوں۔ اوں۔ بیماری سستی تے لگی ہوئی اے۔
- رکھی:- اللہ صحت تندرستی دیوے نہیں..... اللہ دی ذات نیند راج بی دیر نہ کرے نے آپڑی بچی دے سرتے سلامت روو۔
- لالہ:- سُنڈا..... پراء دا کہیہ حال اے؟
- رکھی:- وُل جوڑ اُن..... دُعا کر دین۔ ہتھلا اوہ بی پئے کہیندے ائے کہ بڑے دن ہو گئیں لالے وُل چکرنی لایا..... کسے دن شام نوں لالے وُل ضرور جاساں۔
- لالہ:- اوں۔ اوں۔ اوں۔ اوئے..... دیکھ..... رکھی واسطے کش پکایا مکایا بی آ کہ انجے ہی گیوڑے پئی تولنی ایں۔
- تاجور:- منے تا اوئی وڑیاں تے گوش پکایا ہو یا اے..... کوئی بندہ ہی نی آیا کہ گش منگواندی۔ ہونڈ روئی نال تنکے تے کو اب گرم گرم منگوا لے سی ایں۔
- رکھی:- نا پہا بی..... تنوں اللہ دی قسمیں گش بی نہ منگواویں..... پئے اگ لگے پہیڑے کھانڈیں

- پیٹریں نوں..... بندہ..... کھانڑیں پیٹریں واسطے ای آندے کدے؟
- لالہ:- اسی غریب لوک آں..... رکھی جی..... ساڈے کھار تو اڈی طراں ترے ترے ہانڈیاں نی پکدیاں ناں۔ لوک کہہ سُن کہ پہکھے ننگے پراء دے کھار گئی ایں۔
- رکھی:- (ہنس کر) ایہہ کیمہ پئے کہیند یو لالے..... میں کھیڑی نواب دی تھی آں..... تے اوہ کھیڑے پنج منڑ خان ہو گئیں۔
- لالہ:- اوں۔ اوں۔ فیر بی منوں تا پتے نا..... میں آپ دیکھے کئی وری ترے ترے ہانڈیاں تا پکدیاں ہی رہنڈیاں نا..... رکھی جی۔
- رکھی:- (تہقہہ) ہائے..... ڈُب جاؤن اوہ ترے ہانڈیاں..... کھانڑیں والا لشکر تھوڑے..... ایہہ کونز اُن کہ مزدور اُن..... ایہہ کونز اُن کے مال والین..... منشی تے پاؤ واجلا وکھریں..... ترے مٹکے نہ پکاواں تا پورا کتھو کراں لالے۔
- تاجور:- جانیسم..... ذرا۔ خالہ باجی نوں آواز دے کہ آپڑے شاگرد نوں تا پیچھے خریت آپڑی۔
- رکھی:- کیوں بلواند یو پہا بی۔
- تاجور:- ذرا کواب لے آوے نا..... ساڈے محلے دا کوابی پہیڑا ایسے کواب بنڑاندے کہ لوک دُور دُور سی کھانڑیں آندیں۔
- رکھی:- تنوں اللہ دی قسمیں پہا بی اگر تو کش منگواں..... سو ہنڑی ہانڈی پکی ہوئی اے..... ایہہ وئی کھاساں نا۔
- تاجور:- ہلا تکے لے آوے تھوڑے جے۔
- رکھی:- اللہ دی قسمیں کہ کھاواں..... میرے تے حرام ناروا ہووے اگر چکھاں بی تا..... میں کوئی پرائی آں کہ؟
- لالہ:- تو مزمان ایں نارکھی جی۔
- رکھی:- کھانڈی اے سر آپڑا مزمان..... تہقہہ..... ڈاڈی مزمان آں میرا آپڑا کھارے کہ۔

لالہ:- ہلا نہ سئی رکھی جی..... اسی تا ڈرنے آں تیرے خوند کولو..... کدرے گلے پئی کریں تے اوہ ہے بی اواجی کہ..... ساڈے نال لڑے پیا آ کے..... کہ ایڈی چڑ پڑ کے میری بیگم صاحب آئی تے تو انوں کوئی خاطر ای نہ کیتی۔

رکھی:- (ہنس کر) ہلا ایہہ گہل اے..... تاں وت پہا بی تو انوں آ کے کہیندی ہو سی کہ فلا نریں نے خاطر کیتی اے تے فلا نریں نے نی کیتی۔

(مشترکہ قہقہہ)

تاجور:- نا..... پہیڑ..... پہا بی نوں ایہہ عادت نینگے کہ نکلی نکلی گہل پئی انہاں تک پہنچا وے..... ایہہ سامنڑیں بیٹھے ہوئیں..... بے شک چچھ لے نیں۔

رکھی:- (قہقہہ لگا کر) نا فیر کش گہل تا ہے نا پہا بی جی انجے ای تا لالے ہونڑاں نوں ملوم نہیں ہو گنیا کہ رناں پہیڑیاں خونداں نوں ایہہ کش بی بتلا دیندیاں۔

تاجور:- شکر..... اے کہ لالے دے کول ای بیٹھی ہوئی ایں..... ایہہ کوئی گہل چھپانڑیں والے نینگے..... توبہ..... انہاں دے ہتھ کوئی گہل نہ آ جاوے..... پہیڑی سوئی نوں شتیر بنڑاں چھوڑ دین۔

(مشترکہ قہقہہ)

لالہ:- اوہ چھوڑ..... نیک انہاں گہلاں نوں..... روٹی لیا کہ نوخت پیا ہونڈیے..... ہک وجریں والے۔

تاجور:- لیاندی اے روٹی نسیم..... لو..... لے بی آئی نیں۔ اُتھے، پُتر اُتھے..... تخت تے دسترخانا وچھاتے وت آ کے چاچی گل دے ہتھ توادے۔

رکھی:- نا صد نے نا..... میں آپی ہتھ تھوساں..... لُجی مُجی تا نینگے آں..... بیٹھ قربان..... پہا بی نوں تا انجے گہلاں آندیان۔

(ڈونگے رکابی چچ کی کھٹ پھٹ)

تاجور:- (ذرا لٹکا کر) ہا..... ے اُنی کھا..... نا..... رکھی جی تے تاکش بی نہیں کھا دا..... یا پسندنی آیا وی کتھے۔

رکھی:- دشمنز کھا دے جاؤن پہا بی جی..... بہت کھا چھوڑیے میں کوئی شرم تانی کرنی آں میرا آ پڑا کہار اے۔

تاجور:- تنوں اللہ دی قسمیں دو چار نوالے تا اور کھا..... نا۔

رکھی:- ہا..... ے بہت کھا چھوڑے (ہنس کر) میں پیٹ نال ادھارنی کرنی ہونی آں..... تنوں تا پتے۔

لالہ:- اوں۔ اوں۔ اوں۔ کھا..... نا پہیڑ رکھی..... روٹی کیوں نی کھا دی آ۔

رکھی:- کھا دی اے لالے..... اللہ بچا لوے کوئی پرایا کہار اے کہ..... اللہ بہت دیوے نے..... ہمیشہ دوران قیم روے نے۔

لالہ:- اوں۔ اوں۔ دیکھ نسیم دی ماں۔

تاجور:- جی؟ منوں کُش کنیا نے؟

لالہ:- (چو کر) ہور بی کوئی نسیم دی ماں ہیوے۔

تاجور:- (ہنس کر) کہو ونا فیر کہہ کہیندیو۔

لالہ:- منے کینے اوہ حلوا کڈنا..... ڈبے والا۔

تاجور:- ہا..... ے نخے..... منوں تا ہڈ و یاد ہی نہ ریا..... جا پتر نسیم چینی خانے چو..... پک ڈبہ کڈھ لیا..... چھری بی لیا ویں کھولنڑاں بڑا چوٹی اے..... اُس پہیڑے دا۔

رکھی:- چل رہیڑیں دیو نا پہا بی جی..... ہر و مروتا نہیں کھا نڑاں نا۔

تاجور:- ایہہ سُنز دے پئے او..... پہیڑ کہہ کہیندی نے؟

لالہ:- اوں۔ اوں۔ کہہ کہیندی اے۔ کیوں حلوا بی پسند نینگا س کہ؟

رکھی:- (تہتہہ) ہاں لالے جی میں ولیت چو آئی آں۔ اتھو دیاں شے واں منوں پسندنی آندیان۔

- لالہ:- اوں اوں ہلا پک ہو ر کم کر۔
- تاجور:- ہاں جی کہوؤ۔
- لالہ:- نسیم نوں آواز دے کے پک ڈبہ نہ لیاوے چار لے آوے رکھی نال لے جاسی۔
- رکھی:- ہتے ہتے..... ایہہ کہیہ کرنے نلگین۔
- تاجور:- چل ہونڑ چپ کر..... رو..... خفا ہو سنی۔
- رکھی:- ایہہ بڑی بڑی گہل اے..... جیکر و منوں بی بخش تے میرے ماں پیوںوں بی بخش..... آپڑا
- ٹہڈ پڑ کے آپ کھا کے تے نال بی لے جاواں۔
- تاجور:- ائی نسیم..... نسیم..... نی اے نسیم۔
- نسیم:- (دور سے) جی آئی آں۔
- تاجور:- ائی سُنڑ تاسی ڈوری۔
- نسیم:- (دور سے) توبہ اماں کہوؤ بی ناں۔
- تاجور:- دیکھ پتر..... تریے چار ڈبے نال لیاویں۔
- نسیم:- اچھا اچھا۔
- رکھی:- (ہنس کر) آپڑی ای منانی ایں نا۔
- تاجور:- تا ہونڑ کہیہ کراں!
- رکھی:- میں پک ڈبہ لے جاساں..... بس لالہ کچھے تاکہ دیویں۔
- تاجور:- ناں اوہ میری گت پٹ کے میرے ہتھ اچ دینڑیں والے۔
- رکھی:- چل تا ہونڑ تونوں گت دی کہیہ ضرورت اے۔ ہونڑ تا! نجے بی رناں وال کٹواندیاں پئی آن۔
- (مشترکہ تہقہہ)
- تاجور:- ہاں منوں بی ہونڑ خیر نال جوانی چڑھ دی پئی اے۔
- (مشترکہ تہقہہ)

- نسیم:- لئو اماں جی..... چار ڈبے۔ (ڈبے رکھتی ہے)
- تاجور:- پتر ایہہ چاچی گل دے رومال اچ بندھ دے۔
- نسیم:- تافیر چار پنچ ہور بی لے آواں نا..... ایہہ ڈبے ماما چن چھوڑ گئیں کہ پہیڑے مکدے ای
 ینگے۔
- رکھی:- (قبہہ لگا کر) ناں پتر اونٹ چالی تے بوتایاں۔ ماں چار کہندی اے تو اٹھ کہو۔
- لالہ:- کیہہ گہل اے..... کیہہ پھنڑ پھنڑ پئی ہوندی اے۔
- رکھی:- لالے قربان..... ہوواں نہیں..... میں بس پک ڈبے لے جاساں۔
- تاجور:- تو اے چار کھنیا..... تے نسیم پئی کہندی اے کہ چاچی گل چھ ڈبے لے جاوے۔
- لالہ:- ٹھیک اے..... ٹھیک اے..... میں تا کھانئیں سکناں..... تے انجے ہی خراب پئے ہوئیں۔
- رکھی:- اللہ بہت دیوے نے..... بس رکھ دے تہی جانڑے وخت نال لے جاساں۔ (آہستہ
 سے) ہونڑ چپ کر..... رو..... ہاں..... او اجیا مرداے کہ ضد چڑ جاویس تا کہہ سی چھ ای لے
 جا۔
- تاجور:- کہواں نہیں۔
- رکھی:- (ہنس کر) نا..... قربان ہوواں نہیں..... بس ہونڑ چپ بی رو۔
- لالہ:- ہلا رکھی جی..... ہور کوئی نوی تازی گہل سُنڑاں۔
- رکھی:- بس لالے تو اڈی خیر منگنی آں..... ایہہ ای نوی تازی اے کہ تو اڈے سلام وسے آگئی آں آ
 کے ہتھلو دل خفا ای ہوئے۔
- لالہ:- اوں۔ اوں۔ کیوں؟
- رکھی:- تو اڈے مندا منگدیاں دا دل اچھا نینگا۔ نسیم بی پہانی کہندی اے کہ دشمنڑاں بیمار جئی
 اے..... اللہ آ پڑا نویکلا فضل کرے پیو تہی تے۔
- لالہ:- بڑی مہربانی رکھی جی..... بڑی مہربانی۔

رکھی:- پہاڑی ڈراہرٹل تے مرچاں تنخواؤ نہیں..... نالے کسی سی نظر بی پن واؤ..... بازے پہیڑے ایسی نظر لاندین کہ توبہ کرو پہاڑی..... جمعرات والے دن کالی سبزی منگوا کے چوڑے نوں ضرور دے دینڑاں۔

لالہ:- اوں۔ اوں۔ رکھی جی۔

لالہ:- اوہ دیکھ تیری ہمسائی دا کیہہ بنڑاں؟

رکھی:- (بے تحاشہ قہقہہ) ہائے..... بلا پولیس..... تو انوں کنے کنیا اے۔

لالہ:- اس دن میں تیرے کہرائ آیاں نا..... جس دن چھائی دا گلاس پکڑا ہو یا نہیرے آکھلوتی ائی۔

رکھی:- بابا بابا..... لالے..... اُس تے کسے پری داسایہ اے۔ پہیڑیاں دی بچی تے..... کہیندین پری کسے ہو رملخ دی اے..... اسمان تو لنگدی پئی ائی کہ اس رن تے نظر پے گھیس۔

تاجور:- ہئے تبا..... ہ..... وے..... تے کوٹھے کاں کیوں اڈاندی ائی۔

رکھی:- (قہقہہ) ہے بی تا کا بلی کلچے دا کلچے نا..... پہاڑی..... تے سرخی سفیدہ بی ہو یا روز دا..... جو..... س خون دے آئیں دا ویلا ہونڑیں لگدس..... چل سوارے شکارے تے شروع ہو جاندی اے۔ گتاں بی دو کردی اے پہیڑی..... پری داسایہ نہ ہو وولیس؟

تاجور:- ہئے بلا پوے..... انہاں جناں تے پریاں تے..... اوہ یاد نینگئی یا..... شبو کئی سوہنڑیں چودھویں دے چن ہارائی تاجوں پہیڑے جن داسایہ پیتاس لے کے جان ہلاک کر چھوڑی ائیں۔

رکھی:- (ہنس کر) چل بس کر پہاڑی..... میں تانئیں منی آں..... انہاں نخریاں نوں..... ہوندا گش بی عینگا۔ پیسے بہت ہو جان دے نے خونداں کول تا وال کھول کے چوڑیں بیٹھ جاندیاں..... پیٹھاں دیندیاں..... تے ڈومڑیاں پہیڑیاں نوں بلا کے تے پئی آں کلخان دیاں۔ توبہ کر..... انہاں رناں دے مکرسی اللہ بچا وے۔

- تاجور:- جئے..... تے تُو رن نینگئی ایں کہ رناں نوں بُرا پئی کہنی ایں۔
- رکھی:- (تہہ) ہے کیوں نینگئی آں۔ برے منوں اللہ دی ذات اجئی رناں دی واسی بی بچا وے۔
- تاجور:- چل بس کر!۔
- لالہ:- اوں۔ اوں۔ اوں۔ سچ کہندی اے میری پہینڈ رکھی..... اس نے ایاجے نخرے کدی نہیں کیئے۔
- رکھی:- اوہو..... بڑا نوخت ہو گئیا اے..... ہلا پہا بی جی ہونز منوں اجاڑت دے دو۔
- تاجور:- پہا بی رہ جاؤنا، بڑی مدتاں بعد آئیو۔
- رکھی:- نا..... وت کدی آساں۔
- لالہ:- اوں۔ اوں۔ رکھی رو نا ج۔
- رکھی:- نا قربان جاواں نہیں..... تو اڈے پراء دے آنڑیں دا ٹیم ہو گئیا اے۔
- تاجور:- تا کیہہ ہو گئیا۔
- رکھی:- اوہ آجاون نا..... تے اگے (ہنس کر) میں نہ ہوواں تا فیر پر تول پے جاندى اے۔ (ہنستی ہے)۔
- لالہ:- ہلا جا جیوی..... خدا حافظ۔
- رکھی:- ہلا پہا بی خدا دے حوالے..... سائیں جیوی..... بچی جیوی..... یا اللہ دستی آباد روں نیں۔
- تاجور:- والیکم سلام..... اللہ بلی ہووی..... پیر صیب مددگار ہووی..... سائیں جیوی۔
- نسیم:- چاچی گل سلا مالیکم۔
- رکھی:- جیندی روں..... باوا جیوی..... ہلائی سلا مالیکم۔